

Henkilökuljetukset yksityisessä varhaiskasvatuksessa

Tulevaisuuslautakunta 15.04.2025 § 65

278/12.06.00/2025

Valmistelija

Varhaiskasvatuspäällikkö Minna Vuolukka

Yksityisellä varhaiskasvatuksella tarkoitetaan varhaiskasvatusta, jonka yksityinen henkilö, yhteisö tai säätiö taikka julkisyhteisön perustama liikeyritys tuottaa korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla. Yksityistä varhaiskasvatusta ohjaavat samat lait ja asetukset, kuin kunnallistakin varhaiskasvatusta eli varhaiskasvatuslaki (5420/2018) asetuksineen. Yksityisen varhaiskasvatuspalvelujen tuottajan on toimittava kunnan toimintamallien mukaisesti ja varhaiskasvatuspalveluiden on täytettävä samat laatuvaatimukset.

Varhaiskasvatuslain 10 §:n mukaan varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Varhaiskasvatuksen ryhmät voivat toteuttaa varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa monipuolisesti lähiympäristössään. Erilaiset retket ja vierailut paikallisiin kohteisiin ovat toiminnassa mahdollisia. Palvelun järjestäjän on huomioitava kaikessa toiminnassaan varhaiskasvatuksen turvallisuus ja lapsen etu.

Opetushallituksen turvallisuusohjeistuksen mukaan retkikohteeseen siirrytään varhaiskasvatuksessa ensisijaisesti kävellen, julkisia liikennevälineitä tai julkisen liikennöitsijän järjestämää kuljetusta käyttäen. Raahen kaupungin varhaiskasvatuspalveluissa on ollut vakiintuneena käytäntönä jo useiden vuosien ajan, ettei henkilökunta kuljeta varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa olevia lapsia omilla ajoneuvoillaan missään tilanteissa.

Omalla autolla kuljettamisesta ei säädetä varhaiskasvatuslaissa, mutta esimerkiksi Aluehallintoviraston ja OAJ:n vahva suositus on, että lapsia ei kuljeteta varhaiskasvatuksen henkilöstön toimin. Aluehallintoviraston tietojen mukaan useimmat kunnat ovat kieltäneet varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten kuljettamisen henkilökunnan toimesta. Siirtyminen kaukaisempiin kohteisiin tapahtuu julkisilla liikennevälineillä, kuten linja-autoilla tai takseilla.

Varhaiskasvatuslain 5 § mukaan, hankittaessa palveluja toiselta palveluntuottajalta, kunnan on varmistuttava siitä, että hankittavat

palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta. Raahen varhaiskasvatuspalvelut ostaa varhaiskasvatuspaikkoja yksityisiltä palveluntuottajilta silloin, kun paikat kunnallisessa varhaiskasvatuksessa eivät riitä täyttämään paikallista varhaiskasvatuksen tarvetta. Käytäntöjen ja turvallisuusnäkökulman tulee olla samat, kuin kunnallisessa toiminnassa. Ostosopimuksella yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevat lapset ovat Raahen kaupungin asiakkaita.

Varhaiskasvatustoiminta tulisi suunnitella myös yksityisessä varhaiskasvatuksessa siten, ettei henkilöstön ole tarpeellista kuljettaa lapsia ajoneuvoilla varhaiskasvatuksen aikana. Kuljetusasiasta on syytä tehdä yhdenmukainen ja virallinen linjaus Raahessa siten, että henkilökunnan toimesta lapsia ei kuljeteta moottoriajoneuvoilla yksityisessä varhaiskasvatuksessa, vaan siirtymät tapahtuvat ensisijaisesti kävellen, julkisia liikennevälineitä tai julkisen liikennöitsijän järjestämää kuljetusta käyttäen.

Perustelut:

- päiväkodin henkilökunnan tai huoltajien autoja ei suositella käytettäväksi päiväkotien retkiin liittyviin kuljetuksiin, koska siihen sisältyy useita riskejä
- vaikka lapset olisivat kiinnitetty ajoneuvossa turvallisesti turvavöillä, ei kuljettajalla ole mahdollisuutta seurata lasten toimintaa koko kuljetuksen ajan. Kuitenkin lapset tarvitsevat valvontaa koko varhaiskasvatuksen ajan ja he ovat varhaiskasvatuspalveluiden vastuulla koko hoitopäivänsä ajan
- liikennevahingon sattuessa syyllisen ajoneuvon liikennevakuutus korvaa henkilövahingot sekä vastapuolen aineelliset ja henkilövahingot
- liikennevakuutus ei kata kaikkia vahingonkorvauksia
- jos onnettomuus pääsee sattumaan, tutkitaan asiaa rikosnimikkeillä (liikenteen vaarantaminen, vahingon tuottaminen jne.) ja vastuu on kuljettajalla
- jos varhaiskasvatuksen työntekijä kuljettaa lasta autollaan ja aiheuttaa henkilövahingon, on lapsen huoltajalla aina mahdollisuus nostaa vahingonkorvauskanne työntekijää vastaan
- onnettomuustilanteessa huoltajan kirjoittamalla lupalapulla ei myöskään ole merkitystä, koska se ei poista kuljettajan vastuuta tapahtuneesta eikä myöskään poista huoltajan mahdollisuutta nostaa syyte kuljettajaa kohtaan
- varhaiskasvatuspalvelun tuottaja ottaa todella suuren ja tarpeettoman riskin, jos se sallii henkilökuntansa kuljettaa lapsia omilla autoillaan. Tuolloin palvelun tuottaja asettaa työntekijänsä hyvin arveluttavaan ja riskialttiiseen tilanteeseen
- Yksityisen varhaiskasvatuspalvelujen tuottajan on toimittava kunnan toimintamallien mukaisesti ja turvallisuusvaatimusten tulee olla samat sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

Esittelijä	Opetus- ja kasvatusjohtaja Liimatainen Marianne
Päätösesitys	Tulevaisuuslautakunta päättää, että Raahessa varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten kuljettaminen henkilökunnan toimesta varhaiskasvatuksessa linjataan kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen osalta yhdenmukaisesti. Yksityiseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten kuljettaminen henkilökunnan toimesta moottoriajoneuvoilla ei ole sallittua 1.6.2025 alkaen.
Päätös	Hyväksyi esityksen.